EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 3.9.2025.
COM(2025) 356 final

2025/0191 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Dienvidu kopējo tirgu, Argentīnas Republiku, Brazīlijas Federatīvo Republiku, Paragvajas Republiku un Urugvajas Austrumu Republiku, no otras puses

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Pievienotais priekšlikums ir juridisks instruments, ar ko atļauj parakstīt un provizoriski piemērot Partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm un Dienvidu kopējo tirgu, Argentīnas Republiku, Brazīlijas Federatīvo Republiku, Paragvajas Republiku un Urugvajas Austrumu Republiku (turpmāk "ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgums").

Attiecības starp Eiropas Savienību ("ES") un *MERCOSUR*[1] pašlaik balstās uz Starpreģionu sadarbības pamatnolīgumu starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm un Dienvidu kopējo tirgu un tā dalībvalstīm, kas parakstīts Madridē 1995. gada 15. decembrī.

Eiropas Savienības Padome 1999. gada 13. septembrī pilnvaroja Eiropas Komisiju sākt sarunas ar *MERCOSUR* un pieņēma sarunu norādes. Sarunas notika, apspriežoties ar Padomes Latīņamerikas un Karību jūras reģiona jautājumu darba grupu. Nolīguma daļas, kas saistītas ar tirdzniecību, tika apspriestas ar Tirdzniecības politikas komiteju.

Sarunas ilga vairāk nekā 25 gadus. Sarunas par nolīguma daļām, kas saistītas ar tirdzniecību, tika pabeigtas 2019. gada jūnijā, bet sarunas par politikas un sadarbības daļu — 2020. gada jūnijā. 2023. un 2024. gadā ES un *MERCOSUR* apsprieda papildu elementus, jo īpaši Tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības nodaļas pielikumu, tostarp pastiprinātas saistības attiecībā uz atmežošanu, kā arī noteikumus, ar kuriem *MERCOSUR* iegūst lielāku elastību attiecībā uz dažām ar rūpniecības politiku saistītām saistībām (piemēram, publisko iepirkumu). ES un *MERCOSUR* 2024. gada 6. decembrī Montevideo (Urugvajā) pabeidza sarunas par partnerības nolīgumu.

Sarunu rezultāts ir vērienīgs nolīgums, kas ievērojami pārsniedz 1995. gada pamatnolīgumu, atspoguļojot mūsdienu globālos izaicinājumus. ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgums stiprinās stratēģiskās politiskās un ekonomiskās saites starp līdzīgi domājošiem un uzticamiem partneriem, pamatojoties uz kopīgām universālām vērtībām, piemēram, demokrātiju un cilvēktiesībām. Tas ir mūsdienīgs nolīgums, kas atbalsta atvērtu un uz noteikumiem balstītu tirdzniecību, vēršoties pret protekcionismu un veicinot ilgtspējīgu attīstību. Pateicoties ciešākai sadarbībai, tas radīs iespējas būtiskiem savstarpējiem ieguvumiem. Tas būs svarīgs solis, lai stiprinātu saiknes starp labas gribas partneriem un palielinātu Eiropas Savienības lomu Dienvidamerikā.

ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīguma politikas un sadarbības daļas teksti, kuri saskaņoti sarunās, 2025. gada aprīlī tika nosūtīti Padomes Latīņamerikas jautājumu darba grupai. Nolīguma projekta daļu, kas saistītas ar tirdzniecību, sarunās saskaņotos tekstus Komisija publicēja 2019. gada augustā un 2024. gada decembrī.

---

[1] Kopējais dienvidu tirgus (*MERCOSUR* ir saīsinājums no spāņu valodas) ir reģionālās integrācijas process, ko sākotnēji izveidoja Argentīna, Brazīlija, Paragvaja un Urugvaja un kam vēlāk pievienojās Venecuēla (dalība pašlaik ir apturēta) un Bolīvija (atrodas pievienošanās procesā). Tikai Argentīna, Brazīlija, Paragvaja un Urugvaja ir ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīguma puses.

Sarunu rezultāts ir divi juridiski instrumenti:

1. ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgums, tostarp a) politikas un sadarbības pīlārs un b) tirdzniecības un investīciju pīlārs; un
2. pagaidu nolīgums par tirdzniecību, kas attiecas uz tirdzniecības un investīciju liberalizāciju.

ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgums un Pagaidu nolīgums par tirdzniecību būtu jāparaksta vienlaicīgi. Abi nolīgumi stāsies spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kas seko pēc dienas, kurā Puses viena otrai rakstiski paziņojušas, ka tās ir pabeigušas savas attiecīgās, šim nolūkam nepieciešamās, iekšējās procedūras. Pēc tam, kad ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgums būs stājies spēkā un visas puses būs to ratificējušas, Pagaidu nolīgums par tirdzniecību zaudēs spēku un to aizstās Partnerības nolīgums.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgums nodrošina visaptverošu tiesisko regulējumu attiecībām starp ES un *MERCOSUR* un aizstāj spēkā esošo Starpreģionu sadarbības pamatnolīgumu starp Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm un Dienvidu kopējo tirgu un tā dalībvalstīm, kas parakstīts Madridē 1995. gada 15. decembrī.

ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgums pilnībā atbilst vispārējam ES redzējumam par partnerību ar Latīņameriku un Karību jūras reģionu, kā izklāstīts 2023. gada 7. jūnijā pieņemtajā kopīgajā paziņojumā Eiropas Parlamentam un Eiropas Savienības Padomei "Jauna programma attiecībām starp ES un Latīņameriku un Karību jūras reģionu". ES klātbūtne Latīņamerikā un Karību jūras reģionā ar četru tālāko reģionu (Francijas Gviānu, Gvadelupu, Martiniku un Senmartēnu), kā arī aizjūras zemju un teritoriju starpniecību, ir šīs partnerības priekšrocība.

Turklāt ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīguma tirdzniecības un investīciju daļa ir saskaņā ar 2021. gada februāra dokumentu "Tirdzniecības politikas pārskatīšana – atvērta, ilgtspējīga un pārliecinoša tirdzniecības politika", kas tirdzniecības un investīciju politiku sasaista ar Eiropas un vispārējiem standartiem un vērtībām, kā arī galvenajām ekonomiskajām interesēm, lielāku uzsvaru liekot uz ilgtspējīgu attīstību, cilvēktiesībām, cīņu pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, patērētāju aizsardzību un atbildīgu un taisnīgu tirdzniecību.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgums pilnībā atbilst Eiropas Savienības politikas nostādnēm, un nolīguma dēļ Eiropas Savienībai nebūs jāgroza tās noteikumi, regulējumi vai standarti nevienā regulētā jomā, piemēram, tehniskie noteikumi un produktu standarti, sanitārie vai fitosanitārie noteikumi, noteikumi par pārtiku un nekaitīgumu, veselības un drošības standarti, noteikumi par ģenētiski modificēts organismiem, vides aizsardzību vai patērētāju aizsardzību.

ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgumā ir iekļauta arī nodaļa par tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību, kas sasaista nolīgumu ar vispārējiem ilgtspējīgas attīstības mērķiem un konkrētiem mērķiem darba, vides un klimata pārmaiņu jomā.

Turklāt ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgums pilnībā aizsargā sabiedriskos pakalpojumus un nodrošina, ka tiek pilnībā saglabātas valdību tiesības reglamentēt sabiedrības interesēs un ka šīs tiesības ir būtisks nolīguma pamatprincips.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgums aptver jomas kopējās tirdzniecības politikas, transporta, attīstības sadarbības un ekonomiskās, finansiālās un tehniskās sadarbības ar trešām valstīm tvērumā. Tāpēc ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 91. pantam, 100. panta 2. punktam, 207. panta 4. punkta pirmajai daļai, 209. panta 2. punktam un 212. pantam.

LESD 218. panta 5. punktā noteikts, ka Padome pieņem lēmumu, ar kuru atļauj parakstīt nolīgumu un vajadzības gadījumā – to provizoriski piemērot līdz brīdim, kad tas stājas spēkā.

LESD 218. panta 8. punktā ir noteikts, ka Padome pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, izņemot gadījumus, kas minēti LESD 218. panta 8. punkta otrajā daļā, – tad Padomei ir jāpieņem vienprātīgs lēmums. Ņemot vērā to, ka galvenie nolīguma komponenti ir tirdzniecības politika, transports un attīstība, ekonomiskā, finansiālā un tehniskā sadarbība ar trešām valstīm, šajā konkrētajā gadījumā ir jābalso ar kvalificētu balsu vairākumu.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Padome 1999. gada 13. septembrī pilnvaroja Eiropas Komisiju risināt sarunas ar *MERCOSUR*. Tādēļ rīcība Savienības līmenī tika uzskatīta par efektīvāku nekā rīcība valsts līmenī.

Tās ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīguma daļas, kas ir ES un dalībvalstu dalītā kompetencē, aptver politikas jomas un elementus, kuri ir saistīti ar ārējo darbību Savienības līmenī. Politikas jomās, kurās Savienības līmenī ir veiktas reglamentējošas darbības, ir neizbēgami, ka attiecīgo ārējo kompetenci īsteno Savienība (LESD 3. panta 2. punkts). Turklāt, lai panāktu jēgpilnu sadarbību un ieņemtu stingrāku nostāju sarunās ar *MERCOSUR*, tika atzīts, ka rīcība Savienības līmenī bija vēlamāka par rīcību atsevišķu dalībvalstu līmenī. Tādēļ rīcība Savienības līmenī tika uzskatīta par efektīvāku nekā rīcība valsts līmenī.

Attiecībā uz ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīguma tirdzniecības un investīciju daļu kopējā tirdzniecības politika saskaņā ar LESD 3. panta 1. punktu ir Savienības ekskluzīvā kompetencē.

• Proporcionalitāte

Šī iniciatīva tiecas tiešā veidā sasniegt Savienības ārējās darbības mērķus un palīdz īstenot politisko prioritāti "ES kā spēcīgāka dalībniece pasaules norisēs". Tā atbilst ES globālās stratēģijas ievirzēm sadarboties ar citām valstīm un atbildīgā veidā pārveidot mūsu ārējās partnerības, lai sasniegtu ES ārējos mērķus. Tā veicina ES tirdzniecības un attīstības mērķu sasniegšanu. Priekšlikums atbilst Eiropas zaļajam kursam.

Sarunas par ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgumu notika saskaņā ar Padomes izstrādātajām sarunu norādēm. Sarunu iznākums nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu sarunu norādēs izklāstītos politikas mērķus.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Priekšlikums Padomes lēmumam ir iesniegts saskaņā ar LESD 218. panta 5. punktu, kurā paredzēts, ka Padome pieņem lēmumu, ar ko atļauj nolīgumu parakstīt un piemērot provizoriski. Nav cita juridiska instrumenta, ko varētu izmantot šā priekšlikuma mērķa sasniegšanai.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Risinot sarunas ar *MERCOSUR*, ārējam darbuzņēmējam tika pasūtīts ilgtspējas ietekmes novērtējums, lai izpētītu nolīguma tirdzniecības daļas iespējamo ekonomisko, sociālo un vidisko ietekmi. Minētais ietekmes novērtējums tika ņemts vērā sarunās, un par to tika informēti sarunu dalībnieki un Komisijas dienesti. Galīgais ziņojums tika publicēts 2021. gada 29. martā.

Sagatavojot minēto ietekmes novērtējumu, darbuzņēmējs vērsās pie daudziem iekšējiem un ārējiem ekspertiem, organizēja sabiedriskās apspriešanas un darbsemināru, veica tiešsaistes aptaujas un rīkoja divpusējas sanāksmes un intervijas ar pilsonisko sabiedrību gan Eiropā, gan *MERCOSUR*. Minētās apspriešanās nodrošināja vērtīgu un efektīvu platformu galveno ieinteresēto personu un plaši iesaistītās pilsoniskās sabiedrības iesaistei.

Sarunas par nolīguma politikas un sadarbības aspektiem notika, apspriežoties ar Padomes Latīņamerikas un Karību jūras reģiona jautājumu darba grupu, savukārt par nolīguma tirdzniecības aspektiem – apspriežoties ar Tirdzniecības politikas komiteju, kas ir īpašā komiteja, kuru Padome iecēlusi saskaņā ar LESD 218. panta 4. punktu. Eiropas Parlaments arī tika regulāri informēts ar Ārlietu komitejas (*AFET*), Starptautiskās tirdzniecības komitejas (*INTA*) un *MERCOSUR* uzraudzības grupas starpniecību. Sarunās saskaņotais nolīguma teksts visā sarunu procesa gaitā tika sūtīts abām iestādēm. Komisija arī organizēja vairākas sanāksmes un saziņu ar pilsonisko sabiedrību (Pilsoniskās sabiedrības dialogi), lai apspriestu progresu un sarunu nostājas visā sarunu gaitā.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

"*Ilgtspējas ietekmes novērtējumu saistībā ar sarunām par asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un* MERCOSUR" veica ārējais darbuzņēmējs *London School of Economics Enterprise*. Tajā ir analizēta tirdzniecības nolīguma iespējamā ietekme uz ekonomiku, sociālo jomu, cilvēktiesībām un vidi.

"Sarunu rezultātu ekonomisko novērtējumu" Komisijas dienesti veica pēc sarunu pabeigšanas, tajā atspoguļojot sarunu iznākumu.

- **Ietekmes novērtējums**

Ilgtspējas ietekmes novērtējumu veido divi savstarpēji papildinoši komponenti. Pirmkārt, rūpīga analīze par ietekmi uz ekonomiku, sociālo jomu, cilvēktiesībām un vidi, kāda Eiropas Savienībā, *MERCOSUR* valstīs un citās attiecīgajās valstīs varētu būt tirdzniecības nolīgumam, par kuru tiek risinātas sarunas. Otrkārt, plašs apspriešanās process, kurā iesaistītas ieinteresētās personas gan ES, gan *MERCOSUR* valstīs, nodrošinot iespējas

informācijas vākšanai un apmaiņai, apspriedēm un rezultātu izplatīšanai. Ietekmes novērtējums, tai skaitā pētījuma priekšlikumi, sniedz vērtīgu ieguldījumu iespējamo papildpasākumu un ietekmes mazināšanas pasākumu izstrādē.

Ziņojumā izmantota Globālās tirdzniecības analīzes projekta ("*GTAP*") modeļa dinamiskā versija, lai pētītu divu scenāriju – viena konservatīva un otra vērienīgāka – ietekmi uz sarunu iznākumu attiecībā uz abu pušu tarifa un netarifa pasākumu samazināšanu. Saskaņā ar konservatīvo scenāriju līdz 2032. gadam IKP ES palielinās par 10,9 miljardiem EUR (0,1 %) un *MERCOSUR* – par 7,4 miljardiem EUR (0,3 %), salīdzinot ar modelēšanas pamatscenāriju bez BTN. Vērienīgajā scenārijā IKP ES palielinās par 15 miljardiem EUR un *MERCOSUR* – par 11,4 miljardiem EUR.

Sarunu rezultātu ekonomiskajā novērtējumā ir izvērtēta sarunu faktiskā iznākuma ekonomiskā ietekme. Pretstatā ietekmes novērtējumam, tas nav balstīts uz pieņēmumiem par sagaidāmo nolīguma iznākumu. Ietekmes novērtējumā tika izvērtēta divu scenāriju – viena konservatīva un viena vērienīga – ietekme uz sarunu iznākumu attiecībā uz šķēršļu tirdzniecībā samazināšanu, izmantojot tarifa un netarifa pasākumus. Ekonomiskajā novērtējumā ir aplēsta ekonomiskā ietekme, pamatojoties uz faktiskajām tarifa un netarifa pasākumu koncesijām. Tajā ņemts vērā arī tas, ka Apvienotā Karaliste vairs nav Eiropas Savienībā. Tas izskaidro nolīguma paredzamās ietekmes atšķirības starp ekonomisko novērtējumu un ietekmes novērtējumu. Turklāt ekonomiskā novērtējuma analīze ir atjaunināta, lai iekļautu jaunākās norises ES tirdzniecības politikā.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana (*REFIT*)**

Uz ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgumu neattiecas *REFIT* procedūras. Tomēr tajā ir ietverts satvars vienkāršotām tirdzniecības un investīciju procedūrām, samazinātas eksporta un ar investīcijām saistītās izmaksas, un tādējādi tas palielinās tirdzniecības un investīciju iespējas maziem un vidējiem uzņēmumiem abos tirgos.

Daži paredzamie ieguvumi ir lielāka pārredzamība, mazāk apgrūtinoši tehniskie noteikumi, atbilstības prasības, muitas procedūras un izcelsmes noteikumi, intelektuālā īpašuma tiesību un ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu labāka aizsardzība, labāka piekļuve publiskā iepirkuma konkursiem, kā arī īpaša nodaļa, kas palīdz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem izmantot nolīguma sniegtās iespējas.

- **Pamattiesības**

Priekšlikums neietekmē pamattiesību aizsardzību Savienībā. Gluži otrādi, Puses apņemas sadarboties cilvēktiesību veicināšanā un aizsardzībā, tostarp attiecībā uz starptautisko cilvēktiesību instrumentu ratifikāciju un īstenošanu, un stiprināt demokrātijas principus un tiesiskumu, veicinot dzimumu līdztiesību un apkarojot visu veidu diskrimināciju.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Nolīguma tirdzniecības daļai būs finansiāla ietekme uz ES budžetu ieņēmumu daļā. Tiek lēsts, ka, nolīgumam stājoties spēkā, muitas nodokļu ieņēmumi samazināsies par 330 miljoniem EUR. Kad Pagaidu nolīgums par tirdzniecību būs pilnībā īstenots ES (pēc 15 gadiem no tā stāšanās spēkā), tiek lēsts, ka muitas nodokļu ieņēmumu zaudējumi gadā sasniegs 1 miljardu EUR. Šīs aplēses pamatā ir tirdzniecības dinamikas prognoze nākamajiem 15 gadiem (bez nolīguma). Ir paredzama netieša pozitīva ietekme resursu pieauguma ziņā saistībā ar pievienotās vērtības nodokli un nacionālo kopienākumu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgumā ir iekļauti institucionāli noteikumi, ar ko izveido kopīgas struktūras, lai pastāvīgi uzraudzītu nolīguma īstenošanu, darbību un ietekmi.

ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīguma institucionālo struktūru veido Apvienotā padome, Apvienotā komiteja un apakškomitejas un citas struktūras. Apvienotā padome pārraudzīs šā nolīguma mērķu izpildi un uzraudzīs tā īstenošanu, Apvienotā komiteja palīdzēs Apvienotajai padomei pildīt tās pienākumus un uzraudzīs visu apakškomiteju un citu struktūru, kas izveidotas saskaņā ar ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgumu, darbu.

Apspriežot tirdzniecības un investīciju jautājumus, Apvienotā padome un Apvienotā komiteja tiekas tirdzniecības lietu sastāvā. ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīguma tirdzniecības un investīciju daļas institucionālajos noteikumos ir noteiktas Apvienotās padomes un Apvienotās komitejas tirdzniecības lietu sastāvā funkcijas un uzdevumi.

Ar nolīgumu izveido Starptautiskās sadarbības un attīstības apakškomiteju un vairākas ar tirdzniecību un investīcijām saistītas apakškomitejas. Apvienotā padome vai Apvienotā komiteja var izveidot citas apakškomitejas vai citas struktūras konkrētu uzdevumu vai jautājumu risināšanai.

ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgumā ir iekļauts arī Pilsoniskās sabiedrības forums, kurā abu pušu pilsoniskā sabiedrība varētu tikt uzklausīta par visiem nolīguma noteikumiem.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Ar *MERCOSUR* Partnerības nolīgumu tiek izveidots saskaņots, visaptverošs, mūsdienīgs un juridiski saistošs satvars ES attiecībām ar *MERCOSUR*. Ar to izveido spēcīgu stratēģisko partnerību, stiprina politisko dialogu un padziļina un uzlabo sadarbību savstarpēju interešu jautājumos. Tajā pašā laikā ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgums veicinās tirdzniecību un investīcijas, sekmējot ekonomisko un tirdzniecības attiecību paplašināšanu un dažādošanu.

ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgums sastāv no četrām daļām. Nolīguma I daļā (Vispārīgie principi un institucionālā sistēma) ir izklāstīti nolīguma vispārējie principi un mērķi un izveidota tā institucionālā sistēma, kā aprakstīts iepriekš.

Nolīguma būtiskie elementi ir šādi: demokrātijas principu, cilvēktiesību, pamatbrīvību un tiesiskuma principu, kā arī masu iznīcināšanas ieroču (MII) neizplatīšanas klauzulas ievērošana un labticīgas puses dalības saglabāšana Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējā konvencijā par klimata pārmaiņām un Parīzes nolīgumā.

Nolīguma II daļā (Politiskais dialogs un sadarbība) ES un *MERCOSUR* apņemas padziļināt dialogu un sadarboties turpmāk minētajās jomās:

- demokrātijas principi, cilvēktiesības un tiesiskums un starptautiskais miers un drošība;
- tieslietas, brīvība un drošība;
- ilgtspējīga attīstība;
- sociālā, ekonomikas un kultūras partnerība.

Nolīgumā uzsvars tiek likts uz plašu svarīgu jautājumu loku, tostarp vides aizsardzību, klimata pārmaiņām, ilgtspējīgu enerģiju, tiesiskumu, cilvēktiesībām un sieviešu tiesībām, atbildīgu uzņēmējdarbību, darba tiesībām un katastrofu riska mazināšanu. Nolīguma II daļas noteikumi ļaus īstenot saskaņotāku un vienotāku rīcību tādās jaunās jomās kā sabiedrības veselība, valsts modernizācija, migrācijas plūsmu pārvaldība, MII neizplatīšana, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana vai terorisma finansēšana un kibernoziedzība.

Tas veidos spēcīgāku partnerību pasaules līmenī, piemēram, attiecībā uz Programmu 2030. gadam, rīcību pret klimata pārmaiņām un globālās demokrātiskās pārvaldības un cilvēktiesību, starptautiskās migrācijas, miera un drošības jautājumiem.

Nolīguma II daļā ietverti arī noteikumi, lai padziļinātu dialogu par starptautisko sadarbību un attīstību un veicinātu šā nolīguma īstenošanu. Nolīgumam ir pievienots Protokols par sadarbību, kurā Puses apņemas veidot sadarbības partnerību, kas veicinās mieru un labklājību, pamatojoties uz cieņu, uzticēšanos un kopīgām vērtībām un interesēm, kopīgi risinot problēmas un izmantojot iespējas, kas izriet no ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīguma.

Ar III daļu (Tirdzniecība un ar tirdzniecību saistīti jautājumi) izveido saskaņotu, visaptverošu un atjauninātu satvaru ES un *MERCOSUR* tirdzniecības attiecībām. Tas sekmēs tirdzniecību un investīcijas, veicinot ekonomisko un tirdzniecības attiecību paplašināšanos un diversifikāciju.

Ar šo nolīgumu ES tiecas nodrošināt labākos iespējamos apstākļus saviem [ekonomikas] dalībniekiem *MERCOSUR* tirgū. Tas pārsniedz esošās PTO saistības daudzās jomās, piemēram, tādās jomās kā preču tirdzniecība, pakalpojumi, publiskais iepirkums, ar tarifiem nesaistīti šķēršļi un intelektuālā īpašuma tiesību, ieskaitot ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu (ĢIN), piemērošana. Visās šajās jomās *MERCOSUR* valstis piekrita uzņemties nozīmīgas jaunas saistības salīdzinājumā ar PTO noteikumiem. Nolīgumā ir iekļauti arī progresīvi noteikumi par tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību, tostarp stingra apņemšanās attiecībā uz atmežošanu.

Nolīgums atbilst *GATT* XXIV panta kritērijiem (atcelt nodokļus un citus ierobežojošus tirdzniecības noteikumus attiecībā uz principā visu preču tirdzniecību starp pusēm), kā arī *GATS* V panta kritērijiem, kurā paredzēti līdzīgi noteikumi attiecībā uz pakalpojumiem.

Saskaņā ar mērķiem, kas noteikti sarunu norādēs, ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīguma III daļa piedāvās turpmāk minēto.

1. Muitas nodokļu 91 % preču, ko ES uzņēmumi eksportē uz *MERCOSUR*, pilnīga atcelšana laika gaitā. Tādējādi uz muitas nodokļu rēķina tiks ietaupīti vairāk nekā 4 miljardi eiro gadā. Piemēram, *MERCOSUR* valstis atcels augstus nodokļus rūpniecības ražojumiem, tādiem kā automobiļi (35 %), automobiļu detaļas (14–18 %), iekārtas (14–20 %), ķīmiskas vielas (līdz 18 %), apģērbs (līdz 35 %), zāles (līdz 14 %), ādas apavi (līdz 35 %) vai tekstilizstrādājumi (līdz 35 %). Nolīgums arī pakāpeniski atcels nodokļus ES pārtikas un dzērienu eksportam, piemēram, vīnam (27 %), šokolādei (20 %), stiprajiem alkoholiskajiem dzērieniem (20–35 %), cepumiem (16–18 %), konservētiem persikiem (55 %) vai bezalkoholiskiem dzērieniem (20–35 %). Nolīgums arī nodrošinās beznodokļu piekļuvi, ievērojot kvotas, ES piena produktiem (pašlaik 28 % tarifs), jo īpaši sieriem.
2. Notiks līdzsvarota ES tirgus atvēršana, jo nolīgums atcels ievedmuitas nodokļus 92 % *MERCOSUR* preču, ko eksportē uz ES. Tādiem sensitīviem lauksaimniecības

produktiem kā liellopu gaļa, cukurs vai mājputni preferenciāls režīms tiek piemērots tikai ierobežotiem daudzumiem, izmantojot rūpīgi pielāgotas tarifa kvotas.

3. Attiecībā uz Argentīnu, Urugvaju un Paragvaju nolīgums pilnībā atceļ eksporta nodokļus visām izejvielām un rūpniecības precēm vai nosaka tos ar nulles likmi. Tas arī samazina eksporta nodokļus lauksaimniecības precēm (Argentīna) vai atceļ tos (Urugvaja, Paragvaja un Brazīlija). Attiecībā uz rūpniecības precēm Brazīlija ir noteikusi nulles likmi svarīgām izejvielām, kas vajadzīgas ES diversifikācijai (niķelis, varš, alumīnijs, tērauda izejvielas, tērauds, titāns). Brazīlija ir saglabājusi politikas iespējas piemērot izvedmuitas nodokļus konkrētām izejvielām, un šādos gadījumos ES ir piešķirtas preferences vismaz 50 % apmērā no visiem izvedmuitas nodokļiem, ko Brazīlija ieviestu nākotnē, un noteikta maksimālā robežvērtība 25 % apmērā.

4. Stingrs divpusējs aizsardzības mehānisms ļauj ES un *MERCOSUR* noteikt pagaidu pasākumus, lai regulētu importu negaidīta un būtiska importa pieauguma gadījumā, kas rada vai draud radīt nopietnu kaitējumu Pušu iekšzemes ražošanas nozarei. Šie aizsardzības pasākumi attiecas arī uz lauksaimniecības precēm saskaņā ar tarifa kvotu režīmu, vai attiecīgā gadījumā tie var attiekties tikai uz ES tālāko reģionu teritoriju.

5. Visaugstākie pārtikas nekaitīguma, dzīvnieku un augu veselības standarti joprojām tiek piemēroti visiem produktiem neatkarīgi no tā, vai tie ražoti iekšzemē vai importēti ES. Piemēro piesardzības principu. Nolīgumā ir paredzēta pastiprināta sadarbība ar partnervalstu iestādēm un ātrāka informācijas plūsma par jebkādiem iespējamiem riskiem, izmantojot tiešāku un efektīvāku informēšanas un paziņošanas sistēmu.

6. Visaptveroša nodaļa par tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību, kuras mērķis ir nodrošināt, ka tirdzniecība atbalsta vides aizsardzību un sociālo attīstību. Nodaļa aptver tādus jautājumus kā mežu ilgtspējīga apsaimniekošana un saglabāšana, darba tiesību ievērošana un atbildīgas uzņēmējdarbības veicināšana. Tā ietver arī īpašus strīdu izšķiršanas noteikumus un mērķtiecīgu pārskatīšanas mehānismu. Nodaļā ir ietverta arī skaidra apņemšanās efektīvi īstenot Parīzes nolīgumu par klimata pārmaiņām, kas ir būtisks ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīguma un Pagaidu nolīguma par tirdzniecību elements, tādējādi ļaujot apturēt Pagaidu nolīgumu par tirdzniecību, ja kāda Puse izstājas no Parīzes nolīguma vai nesaglabās labticīgas puses dalību. Tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības nodaļas pielikumā ir ietvertas Pušu saistības attiecībā uz atmežošanu, proti, veikt pasākumus turpmākas atmežošanas apturēšanai no 2030. gada. Šī ir pirmā reize, kad tirdzniecības nolīguma puses, uz kurām attiecas strīdu izšķiršanas procedūra, uzņemas individuālas juridiskas saistības apturēt atmežošanu. Nolīgums arī paredz pilsoniskās sabiedrības organizāciju aktīvu lomu nolīguma, tai skaitā visu vides jautājumu, īstenošanas pārraudzībā.

7. Jaunas iespējas ES pretendentiem dalībai iepirkuma konkursos *MERCOSUR* valstīs, kas nav PTO Nolīguma par publisko iepirkumu dalībnieces. Šī ir pirmā reize, kad *MERCOSUR* valstis atvērs savus publiskā iepirkuma tirgus. Konkursos par līgumiem, kurus organizē publiskas iestādes, piemēram, centrālās valdības ministrijas un citas valdības un federālās aģentūras, ES uzņēmumi varēs piedalīties ar tādiem pašiem nosacījumiem kā uzņēmumi no *MERCOSUR* valstīm.

8. Tehnisko un regulatīvo šķēršļu tirdzniecībā novēršana preču tirdzniecībā, jo īpaši veicinot pirmās puses sertifikācijas izmantošanu un konverģenci, izmantojot

starptautiskos standartus, ko pieņēmušas *ISO, IEC, ITU* un *Codex Alimentarius*, kā arī citas starptautiskas standartu noteikšanas organizācijas saskaņā ar vienoto definīciju, par kuru vienojušās ES un *MERCOSUR*. Ir panākta vienošanās samazināt dubulto testēšanu elektronikas nozarē zema riska jomās. Būs arī īpašs pielikums par mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kas sekmēs ANO EEK noteikumus un samazinās dubulto testēšanu šajā nozarē.

9. Visaptverošs pielikums ar sīki izstrādātiem noteikumiem vīna un stipro alkoholisko dzērienu tirdzniecības atvieglošanai aptver vīndarības metožu atzīšanu, sertifikāciju un marķēšanu saskaņā ar modernākajiem ES brīvās tirdzniecības nolīgumiem.

10. Pakalpojumu nozaru atvēršana un pakalpojumu tirdzniecības atvieglošana starp ES un *MERCOSUR* gan ar vietējo uzņēmumu starpniecību, gan pārrobežu mērogā. Nolīgums aptver plašu pakalpojumu nozaru klāstu, tostarp uzņēmējdarbības pakalpojumus, finanšu pakalpojumus, telesakarus, jūras transportu (pirmo reizi *MERCOSUR* atver jūras transporta reģionā jomu), pasta un kurjeru pakalpojumus. Tas ietver arī saistības attiecībā uz uzņēmumu iedibināšanu gan pakalpojumu, gan ar pakalpojumiem nesaistītās nozarēs. Tas nodrošinās vienlīdzīgus konkurences apstākļus starp ES pakalpojumu sniedzējiem un to konkurentiem *MERCOSUR*. "Tiesības reglamentēt" sabiedrības interesēs ir pilnībā saglabātas visos pārvaldības līmeņos. Nolīgumā ir ietverti arī progresīvi noteikumi par profesionāļu pārvietošanos uzņēmējdarbības nolūkā, piemēram, par vadītāju vai speciālistu pārvietošanos, kurus ES uzņēmumi norīko savos meitasuzņēmumos *MERCOSUR* valstīs. Ir arī būtiska nodaļa par e-komerciju, kas ir jaunums *MERCOSUR* partneriem.

11. Intelektuālā īpašuma tiesību augsta līmeņa aizsardzība un to piemērošana, tostarp sīki izstrādāti noteikumi par autortiesībām, komercnoslēpumiem un piemērošanu, nodrošinot labāku aizsardzību.

12. ES ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu augsts aizsardzības un izpildes līmenis, kas ir salīdzināms ar ES līmeni un attiecas uz 344 ES kvalitatīviem pārtikas, vīna un stipro alkoholisko dzērienu nosaukumiem.

13. Nodaļa, kas veltīta maziem un vidējiem uzņēmumiem, lai nodrošinātu, ka tie pilnībā izmanto iespējas, kuras sniedz ES un *MERCOSUR* Partnerības nolīgums.

14. Efektīvi strīdu izšķiršanas mehānismi vai nu šķīrējtiesā, vai ar mediatora palīdzību. Nodaļā par strīdu izšķiršanu ir iekļauti jauni noteikumi, kas izstrādāti, pamatojoties uz PTO sūdzības pirms pārkāpuma modeli – ja kāda puse uzskata, ka otras puses pasākums anulē vai būtiski mazina tās ieguvumus no šā nolīgumu, tā var lūgt šķīrējtiesu lemt par šo jautājumu.

Nolīguma IV daļa (Nobeiguma noteikumi) cita starpā ietver procedūru gadījumiem, kad kāda Puse nepilda savas saistības saskaņā ar nolīgumu, un noteikumus par nolīguma stāšanos spēkā un grozīšanu.

Nolīgums ir noslēgts uz nenoteiktu laiku un, stājoties spēkā, aizstāj Pagaidu nolīgumu par tirdzniecību.

Būtu jāierosina provizoriski piemērot visus I daļas (Vispārīgie principi un institucionālā sistēma) un IV daļas (Nobeiguma noteikumi) noteikumus, izņemot tos, kas attiecas uz mijiedarbību ar Pagaidu nolīgumu par tirdzniecību. Būtu jāierosina provizoriski piemērot arī visus II daļas (Politiskais dialogs un sadarbība) noteikumus, izņemot tos, kas saistīti ar konsulāro aizsardzību un nodokļu jautājumiem.

2025/0191 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Dienvidu kopējo tirgu, Argentīnas Republiku, Brazīlijas Federatīvo Republiku, Paragvajas Republiku un Urugvajas Austrumu Republiku, no otras puses

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 91. panta 1. punktu, 100. panta 2. punktu, 207. panta 4. punkta pirmo daļu, 209. panta 2. punktu un 212. pantu saistībā ar tā 218. panta 5. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

1) Padome 1999. gada 13. septembrī pilnvaroja Eiropas Komisiju sākt sarunas ar Dienvidu kopējo tirgu un tā dalībniecēm par nolīgumu, kas sastāv no politikas, sadarbības un tirdzniecības daļām.

2) Sarunas tika sekmīgi pabeigtas 2024. gada 6. decembrī.

3) Tādējādi Partnerības nolīgums starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Dienvidu kopējo tirgu, Argentīnas Republiku, Brazīlijas Federatīvo Republiku, Paragvajas Republiku un Urugvajas Austrumu Republiku, no otras puses, ("Nolīgums") būtu Savienības vārdā jāparaksta, ar noteikumu, ka tas tiks noslēgts vēlāk.

4) Daži Nolīguma noteikumi būtu jāpiemēro provizoriski, kamēr tiek pabeigtas procedūras, lai tas stātos spēkā,

5) Saskaņā ar Nolīguma 30.9. pantu tas Savienībā nepiešķir tiesības vai neuzliek pienākumus personām, kā vien tās tiesības un tos pienākumus, kuri Pušu starpā ir radušies saskaņā ar starptautiskajām publiskajām tiesībām,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Ar šo tiek atļauts Savienības vārdā parakstīt Partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Dienvidu kopējo tirgu, Argentīnas Republiku, Brazīlijas Federatīvo Republiku, Paragvajas Republiku un Urugvajas Austrumu Republiku, no otras puses, ar noteikumu, ka minētais nolīgums tiks noslēgts vēlāk.

2. Nolīguma teksts ir pievienots šim lēmumam.

2. pants

1. Līdz nolīgums stāsies spēkā, saskaņā ar tā 30.2. pantu un ņemot vērā tajā paredzētos paziņojumus, starp Savienību un Dienvidu kopējo tirgu ("*MERCOSUR*") un/vai vienu vai vairākām *MERCOSUR* parakstītājvalstīm provizoriski piemēro šādas nolīguma daļas:

– 1. nodaļu – izņemot 1.4. panta d) apakšpunktu;

– 2. nodaļu – izņemot 2.2. panta 4. punktu, 2.3. panta 5. punktu un 2.4. panta 5. punktu;

– 3. nodaļu – izņemot 3.2. panta 3. līdz 7. punktu;

– 4. nodaļu;

– 5. nodaļu;

– 6. nodaļu – izņemot 6.6. pantu (Konsulārā aizsardzība);

– 7. nodaļu;

– 8. nodaļu – izņemot 8.4. pantu (Nodokļu jautājumi);

– 30. nodaļu – izņemot 30.1. panta 1. punktu, 30.4. panta 2. punktu, 30.5. panta 2. punktu un 30.6. panta 5. punktu;

– Protokolu par sadarbību, kas pievienots šim nolīgumam.

2. Dienu, no kuras iepriekš minētās nolīguma daļas piemēro provizoriski, Padomes Ģenerālsekretariāts publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs